

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Nazwa	Podstawy psychologii rozwojowej dla nauczycieli
Nazwa w j. ang.	Basics of developmental psychology for teachers

Koordynator	dr Agnieszka Lasota	Zespół dydaktyczny
		dr Witold Ligęza
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Dostarczenie w oparciu o efekty uczenia się wiedzy psychologicznej dotyczącej podstaw rozwoju dzieci w okresie późnego dzieciństwa oraz młodzieży z uwzględnieniem fundamentalnych oraz nowoczesnych teorii psychologicznych. Poznanie prawidłowości rozwojowych występujących w określonych sferach rozwojowych (istotnych dla procesu nauczania i wychowania): poznawczej, społecznej, emocjonalnej i moralnej.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów specjalnościowe
Wiedza	W_01 Posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii rozwojowej obejmujących okres późnego dzieciństwa oraz adolescencji.	W08, .
	W_02 Dysponuje podstawową wiedzą dotyczącą rozwoju procesów poznawczych, emocjonalnych, moralnych i społecznych uczniów.	W09.
	W_03 Zna w podstawowym stopniu, zaczerpnięte z dorobku psychologii rozwojowej teorie, zasady, metody i narzędzia mające praktyczne zastosowanie lub znaczenie w edukacji, socjalizacji i wychowaniu.	W10, W11

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów specjalnościowych
Umiejętności	U_01 Potrafi interpretować prawidłowości rozwojowe charakterystyczne dla uczniów w wieku szkolnym i adolescencji.	U13
	U_02 Samodzielnie dokonuje analizy czynników ryzyka oraz czynników stymulujących prawidłowy rozwój psychiczny uczniów.	U18 U14
	U_03 Umiejętnie dokonuje krytycznej analizy metod i treści wykorzystywanych w pracy nauczyciela do poziomu rozwoju poznawczego i emocjonalno- społecznego uczniów.	U13 U14 U15

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów specjalnościowych
Kompetencje społeczne	K_01 Posiada kompetencje interpersonalne pozwalające na budowanie relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia.	K04
	K_02 Prezentuje postawę, w której docenia znaczenie interdyscyplinarności dla wyjaśniania różnych aspektów rozwoju i funkcjonowania ucznia w różnych kontekstach społecznych.	K04 K12
	K_03 Projektuje ścieżkę własnego rozwoju, uwzględniając samodoskonalenie zawodowe w zakresie problematyki psychologii rozwoju ucznia.	K09

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin	15			15						
Forma zaliczenia	egz			zal						

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład: wykorzystanie prezentacji multimedialnych, opis, objaśnienie, dyskusja, pytania i odpowiedzi.

Ćwiczenia: metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, burza mózgów, gry dydaktyczne, studium przypadków, projekt indywidualny, praca grupowa.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E - learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01		X				X	X	X				X	
W02		X				X	X	X				X	
W03		X					X	X				X	
U01		X						X					
U02		X				X	X						
U03						X		X					
K01								X					
K02		X				X	X	X					
K03		X					X	X					

Kryteria oceny	Zaliczenie ćwiczeń stanowi podstawę dopuszczenia do egzaminu. Egzamin pisemny. Obecność na zajęciach - obowiązkowa. Każda nieobecność na ćwiczeniach zaliczona jest poprzez pracę pisemną przygotowanie 2-stronicowego streszczenia anglojęzycznego artykułu naukowego (wybranego przez studenta) z zakresu psychologii rozwoju ucznia.
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

. Wykład (15h):

1. Klasyczne oraz współczesne koncepcje rozwoju dzieci i młodzieży.
2. Poznawcze ujęcie rozwoju kognitywnego oraz moralnego wg Jana Piageta. Kulturowo-społeczna koncepcja Lwa Wygotskiego. Psychospołeczna koncepcja rozwoju Erika Eriksona.
3. Czynniki rozwoju w kontekście edukacji szkolnej.
4. Rozwój inteligencji , myślenia i komunikacji od dzieciństwa do adolescencji.
5. Rozwój społeczny, emocjonalny, rozwój obrazu własnej osoby ucznia.
6. Kontrola procesów umysłowych i własnych działań warunkiem nauki szkolnej. Kontrola emocji. Operacyjność myślenia. Wiedza o świecie.
7. Nauczanie i wychowanie jako stymulacja rozwoju

Ćwiczenia (15 h)

1. Późne dzieciństwo. Zdolności ucznia w zakresie uwagi, uczenia, pamięci, kompetencji komunikacyjnej i językowej. Wiedza o świecie i rozwój samowiedzy.
2. Rozwój kompetencji emocjonalnych i społecznych uczniów w późnym dzieciństwie i adolescencji.
3. Rodzinny kontekst rozwoju ucznia. Znaczenie stylów wychowania, postaw rodzicielskich, posiadania rodzeństwa dla sukcesów szkolnych.
4. Moralność, rozumienie kłamstwa i sprawiedliwości przez uczniów w późnym dzieciństwie i adolescencji.
5. Rola grupy rówieśniczej w rozwoju. Rozwój osobowości i poczucia własnej wartości. Od zachowań agresywnych do zachowań prospołecznych. Przemoc rówieśnicza a niepowodzenia szkolne.
6. Zasoby poznawcze, emocjonalne i społeczne uczniów. Kształtowanie się poczucia tożsamości. Znaczenie relacji społecznych, miłości i przyjaźni w życiu młodzieńczym w kontekście szkoły.
7. Skuteczna komunikacja językowa i niewerbalna w relacjach: nauczyciel-uczeń-rodzic.

Wykaz literatury podstawowej

1. Brzezińska, A, (red.) (2005). Psychologiczne portrety człowieka, Gdańsk, GWP. (wybrane rozdziały)
2. Harwas-Napierała, B. i Trempała, J. (2004). Psychologia rozwoju człowieka. T. 2, Warszawa, PWN, (rozdziały 4 i 5).
3. Schaffer, D., Kipp, K., (2015). Psychologia rozwoju od dziecka do dorosłości. Gdańsk: Wyd. Harmonia. (wybrane rozdziały).
4. Olszowa, A. Dziecko wobec dylemtów moralnych. http://dev.cen.uni.wroc.pl/annex/11ep_pdf/11ep_02_olszowa.pdf
5. Lasota, A. (2008) Skuteczna komunikacja w relacjach: nauczyciel – uczeń – rodzic, W: red (M. Mendyk i in.) Ku pedagogicznemu mistrzostwu; Stowarzyszenie Oświatowe „Sycyna”, Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji - PIB, Radom - Zwoleń, s. 14-25.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Bee, H. (2004). Psychologia rozwoju człowieka. Poznań, Zysk i S-ka.
2. Brzezińska, A., Hornowska E. (red.), Dzieci i młodzież wobec agresji i przemocy. Wyd. Nauk. Scholar, Warszawa 2004.
3. Chung, D. (2018). The eight stages of Psychosocial Protective Development; Developmental Psychology, Journal of Behavioral and Brain Science, 8, 369-398. DOI: 10.4236/jbbs.2018.86024
4. Wadsworth, B. (2000). Teoria Piageta. Poznawczy i emocjonalny rozwój dziecka. W-a, WSiP.
5. Trempała, J.(red.). (2011). Psychologia rozwoju człowieka. Podręcznik akademicki, Warszawa, PWN. (wybrane rozdziały).
6. Schaffer, R. (2005). Psychologia dziecka, Warszawa, PWN. (wybrane rozdziały)
7. Vasta, R., Haith, M., Scott, M. (1995). Psychologia dziecka, Warszawa, PWN. (wybrane rozdziały)

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	3
	Przygotowanie projektu indywidualnego po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	4
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	3
	Przygotowanie do egzaminu	9
Ogółem bilans czasu pracy		50
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2